

Sygn. akt **IV C 2249/20**

POSTANOWIENIE

Dnia 5 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Monika Włodarczyk	
Protokolant: starszy sekretarz sądowy Arkadiusz Połaniecki	

po rozpoznaniu w dniu 5 stycznia 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. L. (1) i A. L. (2)**

przeciwko (...) **Bank (...) (Spółce Akcyjnej) w W. Oddział w Polsce**

o ustalenie i zapłatę

postanawia:

odrzucić pozew.

Sygn. akt IV C 2249/20

UZASADNIENIE

W dniu 30 lipca 2019 r. (data nadania w placówce pocztowej k. 82) powodowie złożyli pozew o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego i zapłatę. Jako stronę pozwaną powodowie wskazali (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) z siedzibą w W. Oddział w Polsce. Przedmiotowe oznaczenie pozwanego a dokładnie (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce z siedzibą w W. powodowie wskazali również w petitum pozwu i jego uzasadnieniu.

Argumentując swoje żądanie powodowie wskazali, iż roszczenie wywodzą z zawarcia umowy kredytowej na kwotę 204.869,00 CHF, zawierającej niedozwolone klauzule abuzywne odnoszące się do waloryzacji kredytu do kursu franka szwajcarskiego co skutkuje nieważnością umowy i brakiem związania jej postanowieniami powodów (pozew - k. 6-8).

Pozwany na rozprawie w dniu 5 stycznia 2020 r. wskazał, że stroną pozwaną w niniejszej sprawie powinien być (...) Bank (...) z siedzibą w W. reprezentowany przez Oddział w Polsce, wyraził i wniósł o odrzucenie pozwu (protokół rozprawy - k. 469).

Powodowie wskazali, że strona pozwana nie kwestionowała dotychczas legitymacji procesowej biernej i wniosła o wyrażenie zgody na wskazanie prawidłowego oznaczenia pozwanego (protokół rozprawy - k. 470).

Sąd zważył co następuje.

W ocenie Sądu Okręgowego w Warszawie pozew podlega odrzuceniu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 64 § 1 i 2 k.p.c. zdolność sądową posiada każda osoba fizyczna i prawna, a także jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną.

Stosownie zaś do treści art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. sąd odrzuci pozew, jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy albo jeżeli w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie.

W doktrynie wskazuje się, że zdolność sądowa jest kwalifikacją podmiotu do występowania w sądowym postępowaniu cywilnym w charakterze strony, interwenienta ubocznego lub uczestnika postępowania nieprocesowego oraz podmiotów postępowania zabezpieczającego i egzekucyjnego, albo - krócej rzecz ujmując - zdolnością do zajmowania pozycji podmiotu postępowania cywilnego (zob. W. B., Zdolność sądowa w postępowaniu cywilnym, NP 1965, nr 5, s. 577; A.G. H., Zdolność sądowa w świetle obowiązujących przepisów prawnych, *Studia (...)*, nr 3-4, s. 313; M. J., Problemy wynikające z regulacji zdolności sądowej w postępowaniu cywilnym, PS 1993, nr 10, s. 45).

Nie ulega również wątpliwości, iż takiej zdolności sądowej nie posiada oddział zagranicznej osoby prawnej (przedsiębiorcy), który podobnie jak oddziały innych przedsiębiorców, mimo że jest wyodrębnioną i samodzielną organizacyjnie (poprzez wyodrębnienie składników majątkowych, personelu pracowniczego, kierownictwa, księgowości itp.) częścią działalności gospodarczej wykonywanej przez przedsiębiorcę poza jego główną siedzibą, nie posiada odrębnej od przedsiębiorcy podmiotowości w sferze prawa cywilnego. Zdolność sądowa przysługuje jedynie zagranicznej osobie prawnej jako całości, choć ta działa przez swój oddział w Polsce (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1279/00, i z dnia 21 maja 2004 r., V CK 502/03, postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2007 r., II CSK 25/07, z dnia 27 października 2010 r., V CSK 96/10 oraz z dnia 9 lipca 2015 r., I CSK 669/14, nadto wyrok NSA z dnia 18 marca 2011 r., II FSK 1773/09).

Oddział przedsiębiorcy zagranicznego korzysta więc z osobowości prawnej przedsiębiorcy zagranicznego przy podejmowaniu czynności prawnych związanych z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Wobec braku zdolności prawnej oddział przedsiębiorcy, w tym także przedsiębiorcy zagranicznego, nie posiada odrębnej od tego przedsiębiorcy zdolności sądowej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1994 r., III CZP 21/94, OSNCP 1994, nr 11, poz. 203 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2004 r., IV CK 183/03).

Powyższej konstatacji nie podważa fakt, iż oznaczony w pozwie i dalszych pismach procesowych oddział podlega także przepisom art. 48i - 48k ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 1126, poz. 1070 ze zm.; dalej „prawo bankowe z 1997 r.”). Jest to bowiem oddział zagranicznej instytucji kredytowej, tj. (...) Bank (...), która ma swoją siedzibę w W. (art. 48 ust. 2 prawa bankowego). Instytucja ta może uczestniczyć w obrocie prawnym w Polsce nie tylko w zakresie dokonywania czynności bankowych (art. 48 ust. 2 prawa bankowego), ale także być podmiotem stosunków obligacyjnych powstających poza sferą działalności bankowej.

Ponadto w KRS ujawniono firmę pozwanego jako zagranicznej instytucji kredytowej, odrębnie oznaczono samą nazwę oddziału tej instytucji, wskazano także osobę „reprezentującą zagranicznego przedsiębiorcę w oddziale” (wpisy w dziale 1 KRS), niemniej jednak samodzielność oddziału instytucji kredytowej w aspekcie organizacyjnym i funkcjonalnym (dokonywanie czynności bankowych i pozabankowych) nie oznacza, przyznania temuż oddziałowi osobowości prawnej, a tym samym także - zdolności sądowej

w rozumieniu art. 64 k.p.c. Zarówno wskazanie tzw. firmy oddziału zagranicznej instytucji kredytowej (art. 43⁶ k.c.) jak i pozostałe wpisy KRS wskazują bowiem nie na samodzielność jurydyczną oddziału, ale na jego powiązania organizacyjno-prawne z taką instytucją jako całością.

Dodać również należy, iż w ocenie Sądu, ani z treści pozwu, ani z dalszych pism procesowych strony powodowej nie wynika, aby pozwany przez nią oddział działał w imieniu i na rzecz zagranicznej osoby prawnej, a zatem aby zastępował tylko (...) Bank (...) w W.. Zarówno w pozwie, jak również jego uzasadnieniu oraz

w kolejnych pismach procesowych a także zajmując stanowisko na rozprawie w dniu 5 stycznia 2021 r. oznaczony w nich Oddział w Polsce został pozwany jako samodzielny podmiot.

Jak już wskazano powyżej sytuacja taka jest niedopuszczalna bowiem w świetle przepisów oraz stanowiska doktryny pozwany oddział nie posiada zdolności do występowania w sprawie sądowej jako strona skoro oddział zagraniczny osoby prawnej nie posiada zdolności sądowej. Zdolność sądowa w niniejszej sprawie przysługiwałaby wyłącznie zagranicznej osobie prawnej czyli (...) Bank (...) z siedzibą w W.

z zaznaczeniem, że powyższy podmiot występuje bez żadnych dopisków „spółka akcyjna” czy „oddział”.

Wskazać również należy, iż przedmiotowy brak zdolności sądowej (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce z siedzibą w W. nie może być uzupełniony, ponieważ przesłanką warunkującą uzupełnienie braków w zakresie zdolności sądowej (art. 70 k.p.c.) jest zachowanie tożsamości strony dotkniętej tym brakiem (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 24 września 2004r I CK 131/04). Z uwagi na przedstawione powyżej i podzielane przez Sąd orzekający stanowisko, co do braku możliwości uzupełnienia zdolności sądowej w niniejszej sprawie, nie było również podstaw do określenia stronie powodowej terminu celem dokonania zmiany oznaczenia strony pozwanej, co skutkowało oddaleniem złożonego w tym zakresie wniosku.

Nadmienić także należy, że w toku postępowania żadna ze stron nie wychwyciła pozwania podmiotu, który nie ma zdolności sądowej. Także Sąd nie odniósł się do tego aspektu we wcześniejszym stadium postępowania. Jednocześnie, w ocenie Sądu, powyższe nie skutkowało zmianą czy sanowaniem pozwanego podmiotu niemającego zdolności sądowej albowiem strona powodowa konsekwentnie we wszystkich pismach procesowych w toku postępowania jako pozwanego oznaczała Oddział zagranicznego przedsiębiorcy. Ponadto okoliczności uzasadniające odrzucenie pozwu brane są przez Sąd pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy, co uzasadniało odrzucenie pozwu również na etapie, kiedy cały materiał dowodowy został już zgromadzony.

Z przytoczonych wyżej względów Sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Monika Włodarczyk

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)